

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

1460

Na temelju članka 90. stavka 2. Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 153/09) ministar regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA ZA UTVRĐIVANJE ZONA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA

1. OPĆA ODREDBA

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta koja se koriste za javnu vodoopskrbu, mjere i ograničenja koja se u njima provode, rokovi i postupak donošenja odluka o zaštiti izvorišta.

Odredbe ovoga Pravilnika ne odnose se na:

- izvorišta za koja se dodjeljuje koncesija za gospodarsko korištenje voda iz članka 163. Zakona o vodama,
- izvorišta koja se ne koriste, a nisu planirana kao pričuvena izvorišta za javnu vodoopskrbu, već sukladno koncesijskom ugovoru ili vodopravnoj dozvoli služe gospodarskom korištenju.

2. UVJETI ZA UTVRĐIVANJE ZONA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA

Uvjeti za utvrđivanje zona sanitarne zaštite

Članak 2.

Zone sanitarne zaštite mogu se utvrditi:

1. ako su provedeni vodoistražni radovi iz članka 3. ovoga Pravilnika i
2. ako je izrađen elaborat zona sanitarne zaštite iz članka 4. ovoga Pravilnika u konačnom tekstu prema odredbama ovoga Pravilnika.

Vodoistražni radovi

Članak 3.

Vodoistražni radovi su radovi i ispitivanja iz članka 91. stavka 2. Zakona o vodama, koji uključuju geološka, hidrogeološka, hidrološka, hidrogeokemijska i kemijska istraživanja, a osobito se odnose na utvrđivanje sljedećih značajki:

- geološke značajke i hidrogeološke odnose priljevnog područja,
- hidrološke značajke priljevnog područja,
- veličina, granice i izdašnost vodonosnika,
- tip vodonosnika obzirom na poroznost (međuzrnska, pukotinska i pukotinsko – kavernoza),
- debljina i propusnost pokrovnih naslaga vodonosnika,
- način napajanja vodonosnika,
- način dotoka vode u akumulaciju ili jezero,
- brzina toka podzemne vode prema izvorištu,
- purifikacijski kapacitet pokrovnih naslaga i vodonosnika,
- kakvoća vode i
- analiza prirodnog sustava i ukupnog utjecaja ljudske aktivnosti.

Naručitelj vodoistražnih radova za postojeća izvorišta za javnu vodoopskrbu su jedinice lokalne samouprave odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave na koje se odluka o zaštiti izvorišta odnosi.

Naručitelj vodoistražnih radova za nova izvorišta za javnu vodoopskrbu su Hrvatske vode.

Vodoistražni radovi iz stavka 1. ovoga članka provode se kroz jednu ili dvije faze.

U prvoj fazi, prikupljaju se, reinterpreteraju i analiziraju rezultati već provedenih detaljnih vodoistražnih radova s obzirom na značajke iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika (postojeći vodoistražni radovi). U drugoj fazi provode se dodatni detaljni vodoistražni radovi (dodatni vodoistražni radovi).

Dodatni vodoistražni radovi ne provode se za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika.

Vodoistražne radove prve faze i izradu elaborata iz članka 4. ovoga Pravilnika za postojeća izvorišta financiraju naručitelji tih radova.

Dodatni vodoistražni radovi za postojeća izvorišta i vodoistražni radovi iz stavka 3. ovoga članka financiraju se iz sredstava naknade za korištenje voda.

Elaborat zona sanitarne zaštite

Članak 4.

Na temelju postojećih vodoistražnih radova naručitelj izrađuje nacrt elaborata zona sanitarne zaštite.

Naručitelj iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika je u obvezi zatražiti obvezujuće mišljenje Hrvatskih voda o nacrtu elaborata zona sanitarne zaštite.

Ocijene li Hrvatske vode da su postojeći vodoistražni radovi dostatni za izradu elaborata zona sanitarne zaštite iskazat će to u obvezujućem mišljenju, na temelju kojeg naručitelj iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika može izraditi konačni tekst elaborata zona sanitarne zaštite.

Ocijene li Hrvatske vode da su za izradu elaborata zona sanitarne zaštite potrebni dodatni vodoistražni radovi iskazat će to u obvezujućem mišljenju, a naručitelj iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika u obvezi je iste i provesti, i na temelju njih izraditi prijedlog elaborata zona sanitarne zaštite i ponovno zatražiti obvezujuće mišljenje Hrvatskih voda.

Hrvatske vode su dužne izdati obvezujuće mišljenje u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva naručitelja iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Odredbe stavaka od 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na Hrvatske vode kada su one naručitelj vodoistražnih radova.

Sadržaj elaborata zona sanitarne zaštite

Članak 5.

Elaborat zona sanitarne zaštite sadržava:

1. uvod,
2. tehnički opis vodozahvata,
3. geološke i hidrogeološke značajke priljevnog područja zahvaćenog izvorišta iz vodonosnika podzemne vode,
4. hidrološke značajke za izvorišta sa zahvatom površinske vode,
5. utvrđene granice vodonosnika,
6. prijedlog granica zona sanitarne zaštite (grafički i opisni prikaz),
7. prikaz kakvoće vode,
8. katastar onečišćivača s grafičkim prikazom lokacija,
9. prijedlog mjera zaštite izvorišta (pasivnih i aktivnih) uključujući ograničenja i zabrane koje se odnose na ljudske aktivnosti koje mogu štetno utjecati na stanje voda koje se zahvaćaju iz izvorišta,

10. načelni prijedlog sanacijskih zahvata na postojećim objektima unutar zona sanitarne zaštite izvorišta, prema potrebi i prioritetima i

11. prijedlog mjesta za postavljanje oznaka odgovarajućih zona sanitarne zaštite.

Elaborat zona sanitarne zaštite mora biti izrađen i u digitalnom obliku.

Temeljni grafički prikazi sa svim potrebnim podacima za IV. i III. zonu sanitarne zaštite su u mjerilu 1:25.000, za II. zonu sanitarne zaštite u mjerilu 1:5.000, te za I. zonu sanitarne zaštite u mjerilu 1:1.000.

Naručitelj iz članka 3. stavka 2. je u obvezi dostaviti Hrvatskim vodama elaborat zona sanitarne zaštite u digitalnom obliku pogodnom za daljnju obradu u GIS aplikacijama te aplikacijama za tablične kalkulacije i aplikacijama za obradu teksta, usklađenih sa Informacijskim sustavom voda.

Rezervacija prostora

Članak 6.

Na temelju elaborata zona sanitarne zaštite izvorišta može se provesti rezervacija prostora za zone sanitarne zaštite u dokumentu prostornog uređenja.

Rezervacija prostora iz stavka 1. ovoga članka provodi se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

3. POSTUPAK DONOŠENJA ODLUKA O ZAŠTITI IZVORIŠTA

Nacrt odluke o zaštiti izvorišta i Program mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite za postojeće građevine i postojeće djelatnosti

Članak 7.

Po ispunjenju pretpostavki iz članka 2. ovoga Pravilnika župan, gradonačelnik odnosno općinski načelnik u slučajevima iz članka 91. stavka 2. Zakona o vodama osniva povjerenstvo za pripremu nacrt odluke o zaštiti izvorišta. U povjerenstvo imenuju se, pored predstavnika donositelja odluke, i članovi iz ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo, županijskog upravnog tijela nadležnog za prostorno planiranje i zaštitu okoliša, županijskog upravnog tijela nadležnog za gospodarstvo, županijskog upravnog tijela nadležnog za poljoprivredu, Hrvatskih voda i isporučitelja vodnih usluga, na prijedlog tijela odnosno pravnih osoba iz kojih članovi dolaze.

Kada su prema odredbama ovoga Pravilnika Hrvatske vode naručitelj vodoistražnih radova one osnivaju povjerenstvo za pripremu nacrt odluke o zaštiti izvorišta. U povjerenstvo imenuju se, pored predstavnika Hrvatskih voda, i članovi iz ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo, županijskog upravnog tijela nadležnog za prostorno planiranje i zaštitu okoliša, županijskog upravnog tijela nadležnog za gospodarstvo, županijskog upravnog tijela nadležnog za poljoprivredu, jedinice lokalne samouprave i isporučitelja vodnih usluga, na prijedlog tijela odnosno pravnih osoba iz kojih članovi dolaze. Nacrt odluke se upućuje tijelu iz članka 91. stavak 2. Zakona o vodama na donošenje.

Daljnji postupak donošenja odluke o zaštiti izvorišta provodi se po propisima o donošenju općih akata jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica regionalne (područne) samouprave.

Tijelo iz članka 91. stavka 2. Zakona o vodama donosi u roku od 12 mjeseci od dana donošenja odluke o zaštiti izvorišta Program mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite za postojeće građevine i postojeće djelatnosti koji postaje sastavni dio odluke o zaštiti izvorišta. Na donošenje Programa iz ovoga stavka primjenjuju se na odgovarajući način stavci od 1. do 3. ovoga članka.

Program mjera sanacije sadržava osobito:

- popis svih onečišćivača na području zona sanitarne zaštite,
- prioritetne sanacijske zahvate,
- rokove provedbe sanacijskih zahvata,
- troškove sanacije,
- obveznike financiranja provedbe Programa mjera sanacije.

U slučaju neizvršavanja obveza iz Programa mjera sanacije postupit će se sukladno članku 227. Zakona o vodama.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, do donošenja Programa mjera sanacije, za pojedinačne postojeće građevine i djelatnosti tijelo iz stavka 4. ovoga članka može, na temelju elaborata iz članka 40. ovoga Pravilnika, propisati sanacijske zahvate i mjere.

4. KLASIFIKACIJA IZVORIŠTA I UTVRĐIVANJE ZONA

Klasifikacija izvorišta

Članak 8.

Ovim se Pravilnikom u svrhu određivanja opsega vodoistražnih radova i utvrđivanja zona zaštite izvorišta, izvorišta klasificiraju na:

1. izvorišta maksimalnog kapaciteta do 20 l/s u smislu dinamike crpljenja,
2. izvorišta maksimalnog kapaciteta od 20 l/s do 100 l/s u smislu dinamike crpljenja i
3. izvorišta maksimalnog kapaciteta većeg od 100 l/s u smislu dinamike crpljenja.

Utvrdjivanje zona

Članak 9.

Zone sanitarne zaštite utvrđuju se prema tipu vodonosnika za:

1. izvorišta sa zahvaćanjem podzemne vode, i to:

- iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti i
- iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti;

2. izvorišta sa zahvaćanjem površinskih voda, i to:

- iz akumulacija i jezera i
- iz otvorenih vodotoka.

5. ZONE SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA SA ZAHVAĆANJEM PODZEMNIH VODA

5.1. Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti

Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti

Članak 10.

Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem vode iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti su:

- zona ograničenja i nadzora – III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora – II. zona i
- zona strogog režima zaštite i nadzora – I. zona.

Svrha utvrđivanja i obuhvat III. zone

Članak 11.

III. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem vode iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti utvrđuje se osobito radi smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgradivih opasnih i onečišćujućih tvari.

III. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem vode iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti obuhvaća:

- za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika, područje izvan granice II. zone do izračunate granice područja napajanja za minimalno vrijeme zadržavanja vode u podzemlju u trajanju od 5 godina horizontalnog toka, prije ulaza u vodozahvatnu građevinu,
- za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 2. ovoga Pravilnika, područje izvan granice II. zone do izračunate granice područja napajanja za minimalno vrijeme zadržavanja vode u podzemlju u trajanju od 15 godina horizontalnog toka, prije ulaza u vodozahvatnu građevinu i

– za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovog Pravilnika, područje izvan granice II. zone do izračunate granice područja napajanja za minimalno vrijeme zadržavanja vode u podzemlju u trajanju od 25 godina horizontalnog toka, prije ulaza u vodozahvatnu građevinu.

Zabrane u III. zoni

Članak 12.

U III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- svako privremeno i trajno odlaganje otpada,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- građenje kemijskih industrijskih postrojenja opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih i mineralnih voda,
- građenje prometnica, aerodroma, parkirališta i drugih prometnih i manipulativnih površina bez kontrolirane odvodnje i odgovarajućeg pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda prije ispuštanja u prirodni prijamnik i
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina, osim onih vezanih uz vodoistražne radove za javnu vodoopskrbu i obnovljive izvore energije.

Svrha utvrđivanja i obuhvat II. zone

Članak 13.

II. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti utvrđuje se radi smanjenja rizika od onečišćenja podzemnih voda patogenim mikroorganizmima i drugih štetnih utjecaja koji se mogu pojaviti tijekom zadržavanja vode u podzemlju.

II. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti obuhvaća područje izvan granice I. zone do linije od koje podzemna voda ima minimalno vrijeme zadržavanja u podzemlju od 50 dana prije ulaska u vodozahvatnu građevinu.

Ukoliko je vertikalni tok vode veći od 50 dana trajanja prije ulaska u vodozahvatnu građevinu II. zona sanitarne zaštite se ne određuje.

Zabrane u II zoni

Članak 14.

U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti primjenjuju se zabrane iz članka 12. ovoga Pravilnika, a dodatno se zabranjuje i:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje bez primjene stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- formiranje novih groblja i proširenje postojećih i
- reciklažna dvorišta i pretovarne stanice za otpad.

Svrha utvrđivanja i obuhvat I. zone

Članak 15.

I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti utvrđuje se radi zaštite izvorišta, vodozahvatnih građevina i njihove neposredne okolice od bilo kakvog oštećenja, onečišćenja vode te drugih slučajnih ili namjernih štetnih utjecaja.

Granica I. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti mora biti udaljena od vodozahvatnih građevina najmanje 10 m na sve strane i mora biti ograđena stabilnom ogradom visine dovoljne da spriječi ulazak neovlaštenim osobama.

Zabrane u I. zoni

Članak 16.

U I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane za zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

5.2. Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti

Svrha određivanja i zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti

Članak 17.

Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću određuju se radi smanjenja rizika od onečišćenja vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću.

Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću su:

- zona ograničenja – IV. zona,
- zona ograničenja i nadzora – III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora – II. zona i
- zona strogog režima zaštite i nadzora – I. zona.

Ako se u brdsko-planinskim područjima izvan granica zona, nalaze područja prikupljanja, zadržavanja i otjecanja vode prema izvorištu, ta se područja mogu utvrditi kao posebni vodoopskrbni rezervati. Odlukom o zaštiti izvorišta na posebne vodoopskrbne rezervate se mogu prema potrebi primijeniti mjere pasivne zaštite izvorišta koje važe u IV, III. i II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću.

Obuhvat IV. zone

Članak 18.

IV. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću obuhvaća sliv izvorišta izvan III. zone s mogućim tečenjem kroz pukotinsko i pukotinsko-kavernozno podzemlje u uvjetima velikih voda, do vodozahvata u razdoblju od:

- 10 do 20 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika,
- 20 do 40 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 2. ovoga Pravilnika i
- 40 do 50 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovoga Pravilnika.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka IV. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću može se odrediti tako da obuhvati sliv izvorišta izvan III. zone, na kojem su utvrđene prividne brzine podzemnog tečenja manje od 1 cm/s, kao i ukupno priljevno područje koje sudjeluje u obnavljanju voda pripadajućeg izvorišta.

Zabrane u IV. zoni

Članak 19.

U IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama ovoga Pravilnika,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

Obuhvat III. zone

Članak 20.

III. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću obuhvaća dijelove sliva od vanjske granice II. zone do granice s koje je moguće tečenje kroz podzemlje do vodozahvata u razdoblju od 1 do 10 dana u uvjetima velikih voda, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja od 1 do 3 cm/s, odnosno područje koje obuhvaća pretežiti dio slivnog područja (klasični statističko-hidrogeološki sliv).

Zabrane u III. zoni

Članak 21.

U III. sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću primjenjuju se zabrane iz članka 19. ovoga Pravilnika, a dodatno se zabranjuje i:

- svako privremeno i trajno odlaganje otpada,

- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.

Obuhvat II. zone

Članak 22.

II. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću obuhvaća glavne podzemne drenažne smjerove u neposrednom slivu izvorišta, s mogućim tečenjem kroz pukotinski sustav vodonosnika do zahvata vode u trajanju do 24 sata, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja, u uvjetima velikih voda, veće od 3,0 cm/s, odnosno unutarnji dio klasičnog priljevnog područja.

Ako se u granicama IV. ili III. zone nalaze područja s glavnim točkama prikupljanja i otjecanja vode prema izvorištu (ponori i ponorne zone), takvo će se područje odrediti kao dio II. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću.

Ponori i ponorne zone ograđuju se stabilnom ogradom i označavaju kao II. zona.

Zabrane u II. zoni

Članak 23.

U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću primjenjuju se zabrane iz članka 21. ovoga Pravilnika, a dodatno se zabranjuje i:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje bez primjene stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode,

- sječa šume osim sanitarne sječe i
- reciklažna dvorišta i pretovarne stanice za otpad.

Svrha utvrđivanja i obuhvat I. zone

Članak 24.

I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću utvrđuje se radi zaštite građevina i uređaja za zahvaćanje vode.

I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću obuhvaća neposredno naplavno područje zahvata vode, izvor vodonosnika sa pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću, kaptažu, crpne stanice, uređaje za kondicioniranje vode, građevine za čuvanje mjesta umjetnog napajanja vodonosnika sa pukotinskom poroznošću, bez obzira na udaljenost od zahvata vode.

Kod velikih naplavnih površina na strmom i nepristupačnom terenu, I. se zona može podijeliti na I.A. i I. B. zonu.

I. zona i I.A. zona moraju biti ograđene.

Zabrane u I. zoni

Članak 25.

U I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

6. ZONE SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA SA ZAHVAĆANJEM IZ POVRŠINSKIH VODA

6.1. Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz akumulacija i jezera

Zone sanitarne zaštite akumulacija i jezera

Članak 26.

Zone sanitarne zaštite akumulacija i jezera su:

- zona ograničenja i nadzora – III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora – II. zona i
- zona strogog režima zaštite i nadzora – I. zona.

Za višenamjenske akumulacije utvrđuje se samo I. zona prema kriterijima iz članka 33. ovoga Pravilnika uz zabrane iz članka 34. ovoga Pravilnika.

Svrha utvrđivanja i obuhvat III. zone

Članak 27.

III. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera utvrđuje se radi zaštite akumulacije ili jezera od utjecaja s površina u slivu akumulacije ili jezera.

III. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera se utvrđuje samo za akumulacije i jezera u koje voda dotječe isključivo zemljišnom površinom, a ne putem vodotoka ili bujica.

III. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera obuhvaća pojas od granice II. zone do vanjske granice sliva akumulacije ili jezera.

Zabrane u III. zoni

Članak 28.

U III. zoni sanitarne zaštite akumulacija i jezera zabranjuje se:

- svako privremeno i trajno odlaganje otpada,
- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- skladištenje nafte i naftnih derivata,
- građenje objekata za skladištenje, transport, rukovanje, obradu i zbrinjavanje radioaktivnih i ostalih za vodu opasnih tvari,
- građenje prometnica bez građevina odvodnje i uređaja za prikupljanje ulja i masti te pročišćavanja onečišćenih oborinskih voda,
- eksploatacija šljunka, pijeska, kamena i gline,
- građenje industrijskih pogona bez sustava prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda i
- građenje cjevovoda za tekućine koje mogu izazvati onečišćenje voda.

Svrha utvrđivanja i obuhvat II. zone

Članak 29.

II. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera utvrđuje se radi zaštite akumulacije ili jezera od onečišćenja koje donose stalni ili povremeni dotoci vode.

II. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera obuhvaća pojas širine najmanje 100 metara sa svake strane dotoka mjereno od vanjske granice I zone, a prostire se uz dotok do granice

podsliva akumulacije ili jezera, te pojas od 100 m uz akumulaciju ili jezero mjeren od vanjske granice I zone.

Zabrane u II. zoni

Članak 30.

U II. zoni sanitarne zaštite akumulacija i jezera primjenjuju se zabrane iz članka 28. ovoga Pravilnika, dodatno se zabranjuje i:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje bez primjene stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- građenje groblja i njihovo proširenje,
- rađenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću vode akumulacija i jezera i
- reciklažna dvorišta i pretovarne stanice za otpad.

Svrha utvrđivanja i obuhvat I. zone

Članak 31.

I. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera utvrđuje se radi zaštite akumulacija i jezera te vodozahvata od bilo kakvog oštećenja, onečišćenja i zagađenja, te drugih slučajnih ili namjernih štetnih utjecaja.

I. zona sanitarne zaštite akumulacija i jezera obuhvaća akumulaciju odnosno jezero, branu, vodozahvatnu građevinu, crpnu stanicu, uređaj za kondicioniranje vode, građevina za čuvanje izvorišta, zaštitne taložnice na ušću dotoka i zaštitni pojas uz akumulaciju ili jezero u širini od 10 m od ruba vode pri najvišem vodostaju.

U I. zoni sanitarne zaštite akumulacija i jezera moraju biti ograđeni: vodozahvatna građevina, crpne stanice, uređaji za kondicioniranje vode i građevine za čuvanje izvorišta.

Zabrane u I. zoni

Članak 32.

U I. zoni sanitarne zaštite akumulacija i jezera primjenjuju se zabrane iz članka 31. ovoga Pravilnika, a dodatno se zabranjuje i:

- izvođenje radova, građenje i obavljanje gospodarskih i drugih djelatnosti osim potrebnih za zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav,
- upotreba gnojiva i sredstava za zaštitu bilja,

- ispuštanje otpadnih voda iz pogonskih građevina i voda za pranje uređaja za kondicioniranje voda,
- korištenje svih vrsta plovila, sportova na vodi i kupanje,
- ribarenje, sportski ribolov i uzgoj ribe,
- držanje i napajanje stoke i
- javni promet vozila i pješaka.

6.2. Zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem vode iz otvorenih vodotoka

Svrha utvrđivanja i obuhvat I zone

Članak 33.

Za zahvat vode iz otvorenog vodotoka utvrđuje se samo I zona sanitarne zaštite.

I. zona sanitarne zaštite otvorenog vodotoka obuhvaća područje neposrednog vodozahvata, korito i obalu vodotoka uz zahvat, crpne stanice, uređaj za kondicioniranje vode, građevine za čuvanje izvorišta, te suprotnu obalu u širini od 10 m od ruba korita ako je korito vodotoka kod niskih voda uže od 20 m.

Granica I. zone sanitarne zaštite otvorenog vodotoka u vodotoku mora biti udaljena najmanje 10 m od vodozahvatne građevine u svim smjerovima, a obilježava se plutućama.

U I. zoni sanitarne zaštite otvorenog vodotoka granica u odnosu na građevine na obali iznad razine visoke vode mora biti udaljena najmanje 10 m na sve strane od slijedećih građevina: vodozahvata, crpne stanice, uređaja za kondicioniranje vode, građevina za čuvanje izvorišta i mora se ograditi stabilnom ogradom.

Zabrane u I. zoni

Članak 34.

U I. zoni sanitarne zaštite otvorenog vodotoka zabranjuje se:

- izvođenje radova, građenje i obavljanje gospodarskih i drugih djelatnosti osim potrebnih za zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav,
- ispuštanje otpadnih voda iz pogonskih građevina i voda za pranje uređaja za kondicioniranje voda,
- upotreba gnojiva i sredstava za zaštitu bilja,
- korištenje svih vrsta plovila, sidrenje, sportovi na vodi i kupanje,
- ribarenje i sportski ribolov,

- držanje i napajanje stoke,
- javni promet vozila i pješaka,
- produbljivanje korita i
- eksploatacija šljunka, pijeska, kamena i gline.

7. MJERE ZAŠTITE U ZONAMA

Mjere pasivne i aktivne zaštite

Članak 35.

U zonama sanitarne zaštite provode se mjere pasivne zaštite i mjere aktivne zaštite.

Mjere pasivne zaštite su zabrane iz članka 13., 15., 17., 20., 22., 24., 26., 29., 31., 33. i 35. ovoga Pravilnika.

Pasivne mjere iz stavka 2. ovoga članka moraju biti sastavni dio Odluke o zaštiti izvorišta. U Odluci o zaštiti izvorišta mogu se propisati i druge zabrane i ograničenja koja služe ovim Pravilnikom propisanoj svrsi utvrđenja odnosne zone.

Mjere aktivne zaštite su monitoring kakvoće voda na priljevnom području izvorišta i poduzimanje aktivnosti za poboljšanje stanja voda, a osobito: gradnja vodnih građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda, uvođenje čistih proizvodnji, organiziranje ekološke poljoprivredne proizvodnje, ugradnja spremnika opasnih i onečišćujućih tvari s dodatnom višestrukom zaštitom i druge mjere koje poboljšavaju stanje voda.

Mikrozoniranje

Članak 36.

Iznimno od odredbi članka 12., 14., 19., 21. i 23. ovoga Pravilnika mogu se dopustiti određeni zahvati u prostoru odnosno određene djelatnosti u zonama sanitarne zaštite podzemnih vodonosnika:

1. ako se provedu detaljni vodoistražni radovi kojima se ispituje utjecaj užega prostora zone sanitarne zaštite u kojem se namjerava izvesti zahvat u prostoru odnosno obavljati određena djelatnost (mikrozona) na vodonosnik,
2. ako se na temelju detaljnih vodoistražnih radova izradi poseban elaborat koji ima za svrhu dokazati okolnosti iz stavka 2. odnosno 3. ovoga članka (dalje u tekstu: elaborat mikrozoniranja),
3. ako se elaboratom mikrozoniranja predvide odgovarajuće mjere zaštite vodonosnika u mikrozoni.

Elaborat mikrozoniranja u zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem podzemne vode iz vodonosnika s međuzrnskom poroznošću mora dokazati neštetnost zahvata u prostoru

mikrozone (dalje u tekstu: zahvat u mikrozonu) odnosno neštetnost obavljanja djelatnosti u mikrozonu u odnosu na ovim Pravilnikom propisanu svrhu utvrđivanja zone.

Elaborat mikrozoniranja u zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem podzemne vode iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću mora dokazati da su značajke iz članka 3. stavak 1. ovoga Pravilnika u mikrozonu bitno drukčije od značajki iz članka 3. stavak 1. ovoga Pravilnika na temelju kojih je utvrđena zona sanitarne zaštite u kojoj se mikrozona nalazi.

Zahvat u mikrozonu

Članak 37.

Investitoru planiranog zahvata u mikrozonu vodopravnim uvjetima će se odrediti provođenje radnji iz članka 36. ovoga Pravilnika.

Dokaže li se okolnost iz članka 36. stavak 2. odnosno stavak 3. ovoga Pravilnika vodopravnim uvjetima će se odrediti uvjeti za poduzimanje zahvata u mikrozonu i obveza poduzimanja mjera zaštite.

Izvedba zahvata u mikrozonu provodi se uz vodni nadzor.

Ne dokaže li se okolnost iz članka 36. stavak 2. odnosno stavak 3. ovoga Pravilnika Hrvatske vode će postupiti po odredbi članka 146. stavak 1. točka 1. Zakona o vodama.

Djelatnost u mikrozonu

Članak 38.

Radnje iz članka 36. ovoga Pravilnika radi dopuštenja obavljanja djelatnosti koje su inače zabranjene u zoni sanitarne zaštite provodi zainteresirana osoba ili jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi.

Dokaže li se okolnost iz članka 36. stavak 2. odnosno stavak 3. ovoga Pravilnika, upravno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi, donosi uz suglasnost Hrvatskih voda akt kojim dopušta obavljanje djelatnosti u mikrozonu.

Ne dokaže li se okolnost iz članka 36. stavak 2. odnosno stavak 3. ovoga Pravilnika upravno tijelo jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi obavijestit će zainteresiranu osobu ili osobe da su na snazi zabrane iz ovoga Pravilnika i odluke o zaštiti izvorišta.

Smjernice za utvrđivanje zona sanitarne zaštite

Članak 39.

Hrvatske vode će izdati smjernice za utvrđivanje zona sanitarne zaštite kao stručnu pomoć jedinicama lokalne samouprave odnosno jedinicama područne (regionalne) samouprave i

ovlaštenim osobama iz članka 43. ovoga Pravilnika u primjeni odredbi ovoga Pravilnika i izradi odluka o zaštiti izvorišta.

Postojeće građevine i postojeće djelatnosti u zoni sanitarne zaštite

Članak 40.

Ako u zoni sanitarne zaštite postoje građevine izgrađene sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji, a čije je građenje zabranjeno ovim Pravilnikom odnosno ako u zoni sanitarne zaštite postoje građevine izgrađene protivno propisima o prostornom uređenju i gradnji, a čije je građenje zabranjeno ovim Pravilnikom odnosno ako se u zoni sanitarne zaštite obavlja djelatnost čije je obavljanje zabranjeno ovim Pravilnikom, jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi odredit će posebnim aktom stalno praćenje stanja utjecaja tih građevina odnosno djelatnosti na izvorište.

U svrhu usklađenja postojanja građevine odnosno obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi, naručit će izradu posebnog elaborata kojim se određuju potrebni sanacijski zahvati i mjere.

Sanacijski zahvati i mjere mogu se odnositi i na novoplanirane zahvate u prostoru, u svrhu proširenja i/ili razvoja postojeće djelatnosti čijim se provođenjem osigurava dobro stanje voda, odnosno poboljšava postojeće stanje voda i vodnog okoliša.

Potrebni sanacijski zahvati i mjere se obavljaju na krajnji trošak vlasnika odnosno drugog posjednika postojeće građevine odnosno osobe koja obavlja zabranjenu djelatnost.

Utvrdi li se da sanacijski zahvati i mjere neće proizvesti učinak, jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave na koju se odluka o zaštiti izvorišta odnosi dužna je tražiti uklanjanje građevina izgrađenih protivno propisima o prostornom uređenju i gradnji odnosno obavijestiti osobu koja obavlja postojeću djelatnost da je ista zabranjena.

Obveze iz stavaka 1. do 4. ovoga članka sastavni su dio odluke o zaštiti izvorišta, kao i izvori financiranja izvršenja ovih obveza.

8. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za donošenje odluka o zaštiti izvorišta

Članak 41.

Rok za donošenje odluka o zaštiti izvorišta iz članka 8. ovoga Pravilnika je 31. prosinca 2014. godine.

Odluke o zaštiti izvorišta koje su usklađene s odredbama Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine«, broj 55/02) uskladit će se s odredbama Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 153/09) i ovoga Pravilnika, bez provođenja radnji iz članka 2. ovoga Pravilnika.

Nepostupanje u rokovima

Članak 42.

Ne postupi li jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave u rokovima iz članka 41. ovoga Pravilnika primijenit će se odredba članka 91. stavak 4. i odredba članka 248. stavak 2. Zakona o vodama.

Ovlaštena osoba

Članak 43.

Izvođač vodoistražnih radova iz ovoga Pravilnika odnosno izrađivač elaborata o zonama sanitarne zaštite, elaborata mikrozoniranja i elaborata iz članka 40. stavak 2. ovoga Pravilnika može biti isključivo osoba registrirana za obavljanje geoloških i hidrogeoloških istraživanja koja je imatelj certifikacijskog rješenja o ispunjenju uvjeta za obavljanje djelatnosti vodoistražnih i drugih hidrogeoloških radova izdanog od ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo.

Stupanje na snagu

Članak 44.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine«, broj 55/02).

Članak 45.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/10-01/52

Urbroj: 538-10-1/0208-11-20

Zagreb, 27. svibnja 2011.

Potpredsjednik
Vlade
Republike
Hrvatske i
ministar
regionalnog
razvoja,
šumarstva i
vodnoga
gospodarstva
**mr. sc. Božidar
Pankreć, v. r.**